Міжрегіональна Академія управління персоналом
Міжнародна Кадрова Академія
Міжнародний університет “UISEK” (Республіка Еквадор)
ГО “Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління”
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин та соціальних наук

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 6

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
“Проблеми культури наукової роботи та академічної доброчесності у сучасному світі”
м. Київ, МАУП, 29 березня 2018 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2018

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 2 від 28.02.17)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 6: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. "Проблеми культури наукової роботи та академічної доброчесності у сучасному світі", 29 березня 2018 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2017. — 158 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2018
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2018

ЗМІСТ

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ, КУЛЬТУРА ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПИТАННЯ, ФІЛОСОФСЬКІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Бідзюра Іван Павлович
Особливості організації української науки 6

Головатий Микола Федорович, Каракасіді Олена Федорівна
Культура наукової праці в умовах парадигмальних змін сучасної науки 12

Мелков Юрий Александрович
Научная культура как основание академической порядочности: противоречия современных реалий 17

Романенко Євген Олександрович, Щокін Ростислав Георгійович
Кодекс академічної доброчесності: ефективний інструмент втілення дієвої освітньої політики 20

Перегуда Євген Вікторович, Єгоров Владислав Володимирович
Про академічну доброчесність та шляхи подолання академічної недоброчесності 24

Бондар Юрій Володимирович
Академічна доброчесність у контексті сучасних інформаційних та трансформаційних процесів 27

Лісовський Петро Миколайович
Постфілософія як ентропійний вимір інноваційної методології наукової роботи в міждисциплінарних дослідженнях: час, простір, розвиток 29

Макаренко Олександр Миколайович, Петров Пилип Ігорович, Фесіч Андрій Сергійович
Психологічні аспекти виконання наукової роботи віковими спеціалістами в сучасних умовах інформаційно-технологічних зрушень 31

Варзар Іван Михайлович
Як твориться наука взагалі і "своя наука" зокрема: розмисли та поради молодим 34

Попов В'ячеслав Жанович
Особливості методологічних підходів до вивчення історії повсякденності 42

Антонюк Олександр Васильович
Концептуально-правове визначення та сутнісні особливості основних понять, пов'язаних з культурою наукової роботи 45

Сафонова Віра Євгенівна
Критерії системи менеджменту якості освіти 47

Найдьонов Іван Миколайович
Академічна доброчинність – ефективний засіб надання освітніх послуг у ЗВО 51

Мартишин Денис Сергійович
Богословські аспекти проблематики діалогу релігії та науки в умовах процесів глобалізації 54

Хвалько Сніжана Ярославівна
Академічна доброчесність як чинник сучасного етапу управлінської діяльності при вивченні української ділової мови 57

Д. С. МАРТИШИН
протоієрей, д-р богосл. наук, д-р наук в галузі політ., ННІМВСН МАУП,
директор Духовно-просвітницького центру імені святих апостолів при МАУП

БОГОСЛОВСЬКІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМАТИКИ ДІАЛОГУ РЕЛІГІЇ ТА НАУКИ В УМОВАХ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Негативні процеси глобалізації, політичні, економічні та соціальні проблеми людства виводять на перший план християнської наукової діяльності розроблення та формування науково-богословської концепції, що відповідає потребам та інтересам сучасної людини. На плечах Церкви лежить місія проголошення релігійної мотивації всіх сфер життєдіяльності сучасної цивілізації. В епоху переоцінки ціннісних координат буття православний християнин, як ніколи, стикається з серйозними викликами соціуму. Один із найголовніших викликів для Православної Церкви сьогодні — це видалення релігійності та духовних орієнтирів із суспільної сфери людської життєдіяльності. На нашу думку, людство не може жити без релігії, не може жити без духовних цінностей. Якщо ці цінності зникають або якщо вони підмінюються якимись сурогатами, людство починає повільно, але впевнено рухатися до загибелі.

Складні суперечливі процеси глобалізації, свідками яких є іудеї, християни, мусульмани, буддисти та представники інших релігій, з одного боку, не можна сприймати винятково в контексті останніх днів апокаліпсису, а з другого — неприпустимо вважати їх як вияв реальності раю на землі — цілковитої гармонії прогресу. Важливо наголосити, що, з одного боку, буз сумніву, глобалізація полегшує взаємодію між державами, створює умови для доступу народів до передових наукових досягнень людства у галузі інформації, медицини, технологій, забезпечує економію ресурсів та стимулює торгівлю. З другого боку, глобалізація несе негативні наслідки: це втрачання ресурсів країнами, які не входять до розвинених країн заходу, знищення малого бізнесу, встановлення авторитарних політичних режимів. Глобалізація нівелює певні форми конкуренції у бізнесі, культурі, а головне збільшує соціальну нерівність у глобальному масштабі. Саме тому збагачення малих груп бізнес-еліт світу за рахунок більшості верств населення усієї планети, яке пов'язане з глобалізацією, Церква сприймає теж як несправедливу, неприйнятну хибну модель розвитку суспільства, що підлягає осуду з точки зору християнської моралі.

Наголосимо, що глобалізація, з одного боку, зумовила глобальну екологічну кризу, глобальну соціальну кризу, глобальну мотиваційну кризу, глобальну демографічну кризу, а з другого — глобалізація є позитивним явищем, тому що жодна держава світу самостійно не може вирішити проблеми екології, тероризму, криміналу, бідності, інфекційних захворювань і інших важливих питань розвитку соціуму.

Розмірковуючи над богословськими аспектами проблематики культури наукової роботи у контексті сучасних інформаційно-технологічних зрушень, важливо розуміти, що пам'ять про Бога, діалог Церков і науковців, соціальна дія вірян усього світу, відповідно до своїх релігійних цінностей, вірність власній культурній традиції та водночас відкритість до творчості, до інноваційних технологій, модернізації, пошук виходу з кризи, діалог культур, оптимізація умов праці, соціальна справедливість, гуманність є конструктивною та стійкою парадигмою буття людства в умовах глобалізації.

На нашу думку, питання актуальності християнського богослов'я, дієвості впливу Церкви на культуру мають принципове значення, коли йдеться про основні вектори розвитку сучасного світу. Лише повага до релігійних поглядів ближнього, толерантність, сприйняття інакомислення, узгодженість та спільність прийняття рішень на політичному рівні, синергія в галузі економіки, солідарність заради майбутнього екології планети здатні загальмувати негативні наслідки глобалізації.

Науковці мають враховувати синтез поєднання індивідуальних і колективних свобод, міцних наукових засад та релігійних цінностей, дієву плюралістичну модель демократії й традиційного суспільства. Уникнути катастрофи, згубних процесів, кризових явищ, проблем глобального майбутнього людства неможливо без відчуття відповідальності перед Творцем та соціальної активності віруючих людей в усіх сферах людської життєдіяльності. Християнське богослов'я, розкриваючи християнські цінності в житті соціуму, проповідує Правду Божу, яка несе в собі великий морально-етичний імпульс перетворення людської історії. Ця особлива риса соціальної активності Православної Церкви інтегрована з бажанням не лише зрозуміти світ, а й перетворити життя сучасної цивілізації відповідно до волі Бога — Творця. Християнин покликаний до постійного розвитку і звершення, тому що віра дає цілісний образ світу та людини, на який він може орієнтуватися. Не випадково місія Церкви в сучасному світі включає: проповідь Слова Божого (Біблії), богослужіння (Євхаристія, таїнства) та соціальне служіння ближньому.

З точки зору соціального вчення Церкви, християнські цінності є невіддільними від політики, бізнесу, процесів глобалізації та міжнародної інтеграції. Звідси випливає, що сучасним богословам не варто страхатися гніву критики тих впливових політичних й економічних сил у сучасному світі, які б хотіли добитися цілковитого забуття християнської віри й остаточного знищення впливу Церкви на життя суспільства.

Наголосимо, що представники всіх релігій, незважаючи на реально наявні догматичні розходження, обрядові особливості, мають виступити єдиним фронтом проти війни, тероризму, атеїзму, ненависті, ворожнечі, войовничого секуляризму та всілякого роду дискримінації за релігійними переконаннями. Усі релігії світу мусять разом, спільно відстоювати право жити за своїми переконаннями, виховувати дітей у вірі батьків, бути вільними від глузувань та знущань з боку людей, які забули своє минуле та знехтували духовною спадщиною своїх предків. Зазначимо, що Православ'я усією душею вітає інформаційний розвиток та науковий прогрес, коли глобалізація відчиняє двері для більш тісного співробітництва та підвищення добробуту народів, коли вона стає потужним знаряддям культурно-релігійної зустрічі та цивілізаційного діалогу. Представники різних політичних ідеологій та фінансово-економічних інтересів мають разом займатися практичною роботою в улаштуванні справедливого земного життя на планеті. Ось чому сьогодні так важливо підіймати питання культури наукової роботи у контексті сучасних інформаційно-технологічних зрушень та процесів глобалізації. Сьогодні, вкрай необхідно подолати пасивність та мовчання релігійних інститутів при формуванні обличчя сучасного світу та творенні нових моделей розвитку сучасної цивілізації. Українська Православна Церква разом з представниками інших Українських Церков виступає за те, щоб релігія була визнаною рушійною силою, або частиною інтеграційного процесу розвитку світу. Церква може зробити свій внесок у вироблення принципів міжнародної співпраці.

На нашу думку, історичне призначення Української Православної Церкви у житті української держави в тому й полягає, щоб допомогти державі і суспільству у виробленні таких цивілізаційних стандартів, які будуть здатні гармонізувати різні

культурно-релігійні, національно-історичні традиції стосовно цінностей європейського світу, також накопичених у ході тривалого культурного розвитку України. Такий синтез є життєво необхідним українському суспільству в умовах глобалізації. І якщо це надзвичайно складне завдання діалогу християнства та суспільства соціальне вчення Церкви, політична теологія вирішать, тоді будуть усі підстави говорити про створення всеохопної світоглядної основи глобалізації та інтеграції.

Таким чином, визнаючи невідворотність та природність процесів глобалізації, які багато в чому сприяють спілкуванню людей, поширенню інформації, формуванню нової культури наукової роботи та самій православній місії, Українська Православна Церква наполягає на конструктивному діалозі релігії та науки.

Підводячи підсумок роздумам над богословськими аспектами проблематики культури наукової роботи у контексті сучасних інформаційно-технологічних зрушень та в умовах процесів глобалізації, необхідно виокремити таке.

По-перше, Православна Церква наголошує, що вона не протистоїть науково-технічному прогресу. Православні християни, непохитно зберігаючи основи Православ'я, додержуючись догматичної чистоти сповідання віри, покликані Самим Творцем до міжрелігійного діалогу, в якому вони здобувають унікальну можливість свідчити перед лицем усього людства про віру в Христа, моральність та абсолютні цінності буття. Соціальна думка Православ'я, представлена офіційними документами Української Православної Церкви, богословськими дослідженнями, доповідями, проповідями, зверненнями церковної ієрархії, священнослужителів, виступає за конструктивний діалог представників усіх релігій у суспільному житті сучасного світу та проповідує активну присутність православних християн у міжнародній політиці.

По-друге, проведений аналіз основних положень соціальної думки християнства та дослідження соціального вчення Православної Церкви в науковій богословській та світській літературі дає підстави для висновку про те, що поки що глобальні практичні питання в житті суспільства та теоретичні проблеми в науці народжуються більш швидкими темпами, ніж з'являються на них адекватні богословські відповіді. Вихід із кризи науковці вбачають у формуванні альтернативної системи організації сучасної науки, що потребує інтеграції зусиль різних науковців, богословів, релігієзнавців, політиків, філософів, соціологів, спрямованих на пошук моделей розв'язання існуючих проблем соціуму, розробки філософсько-богословських рішень, осмислення сучасних поглядів на методи та шляхи духовного й соціального розвитку людства.

По-третє, на наш погляд, соціальна думка Православної Церкви має розглядатися не тільки як духовна, але і як соціальна категорія, відповідно, вона має стати не тільки об'єктом богословського, але й філософського, соціологічного напряму сучасної науки. Це зумовлює необхідність розвивати комплексний підхід до вивчення християнської теології, соціального вчення Православної Церкви, зокрема, в епоху глобалізації та інформатизації суспільства, розробки механізмів та інструментів захисту релігійного життя від глобальних впливів, усунення самообмеження богословської науки, повне, а не вибіркове застосування богословських знань, розроблених святими отцями Церкви, богословами, церковними діячами та релігійними мислителями.